

dende mod det Forslag, som gaar ud paa at optage den stakkels Bevilling til Foredragsforeninger. Det siges, at man bør ikke paatvinge Ministeren en Bevilling, som han ikke selv skötter om. Dette er til en vis Grad rigtigt. Til en vis Grad thi det siger sig selv, at adskillige af de Bevillinger, der aarlig indføres paa Finansloven, komme der ikke særlig efter den paagældende Ministers Ønsker. Der bliver efter Forhandling mellem Ministrene og Finansudvalget bragt mange Forslag ind, der ere Udtryk for, hvad man har talet og delet sig til, der optages mange Forslag, som en af Parterne ikke synes synderlig om, men som vejes op ved andre Ting, som den derimod synes bedre om. For saa vidt kan man ikke sige, at det er urigtigt at nøde Ministeren til at modtage Bevillinger, thi hvis det ikke skete, vilde Tinget og Befolkningen meget ofte ikke faa sine Ønsker frem. Derimod kan jeg erkende, at det i Reglen er urigtigt at ville nødsage Ministeren til at tage en Bevilling, der stilles saaledes, at man overlader til hans fri Skøn at anvende den, uagtet han erklærer, at han ikke ønsker at anvende den og ikke er paa det rene med, hvorledes han skal anvende den. Naar vi ere i Stand til at sætte bestemte Regler for, hvorledes Pengene skulle anvendes, stillet Sagen sig anderledes, end naar vi ville paanøde Penge, som skulle bruges efter et Skøn; det erkender jeg. Jeg vilde derfor heller ikke være tilbøjelig til at anbefale en Bevilling som denne, hvis Forholdet ikke var det, at det her ikke drejer sig om noget nyt. Bevillingen er ikke ny, ikke blot fordi den har staaet paa Finansloven allerede et Aar, men ogsaa fordi den i Virkeligheden er en Fortsættelse af den Bevilling, der var givet tidligere, men bortfaldt i Fjor. Derfor er Sagen ingenlunde ukendt, den er en Omformning, en videre Udvikling af det, som allerede har været tidligere. Naar den ærede Minister fremhæver, at han ikke ved, hvorledes han med tilstrækkelig Kritik skal kunne bruge Pengene, saa har jeg erkendt, at det ganske vist maaske kan volde Ministeren noget Besvær, men jeg kan paa den anden Side ikke indse, at det skulde være besværligere at bruge en Bevilling som denne, uagtet der ikke findes noget officielt Mellemed, gennem hvilket Pengene kunne uddelles, end det er at anvende saa mange andre Bevillinger. Ministeren har f. Eks. ikke haft Vanskelighed ved at anvende den Bevilling, der findes paa hans Budget som Tilskud til Handels-

skoler; i Fjor blev der uddelt 12,000 Kr. til 35 forskellige Handelsskoler, hvilket er sket uden noget Mellemed, og først i Aar er der foreslaaet indrettet et Tilsyn med disse Skoler. Hvorfra har den ærede Minister faaet Underretning om, hvorvidt hver enkelt af disse Skoler har været værdig? Formodentlig ad forskellige Veje. Og paa samme Maade maatte den ærede Minister bære sig ad ved Anvendelsen af Bevillingen til Foredragsforeningerne. Det nytter ikke at henvise til Folkeuniversitetet. Thi den Art Foredrag og den Undervisning, der derigennem tilsigtes, bliver dog vist en anden end den, der tilstræbes ved Foredragsforeningerne, som, hvad man end vil mene om dem, dog vel nok gør nogen Gavn. Jeg beklager, at den ærede Minister ikke har fastholdt den Tanke, som han udtalte i Fjor, at søge at faa en samlet Ordning af hele dette Forhold, og jeg henstiller til ham, naar Bevillingen nu atter i Aar bliver sat ind paa Finansloven, at anvende den til det Formaal, hvortil der er givet, og da søge til næste Aar at bringe Forslag frem om mere bestemte Regler for Tilskud til saadan Foredragsvirksomhed. Det maatte vel ske efter Samraad med Kultusministeren, maaske ogsaa med Landbrugsministeren. Skulde man finde det ønskeligt at lægge Bevillingen hen under Kultusministerens Administration, kan jeg ikke indse, der vilde være noget væsentligt at indvende derimod, men at skære den helt bort, vilde næppe kunne anses for hensigtsmæssigt.

Saa have i øvrigt Forhandlingerne væsentlig drejet sig om de to store Arbejder, som have været Genstand for Meningsforskkel ogsaa i Finansudvalget, nemlig Høfderne paa nordre Limfjordstange og Bevillingen til Neksø Havn. I Virkeligheden forekommer det mig med Hensyn til Høfderne, at der, hvor meget der end kan være fremført her af Betæneligheder, dog ikke er sagt noget, som tyder paa, at man med synderlig Lyst vil gaa imod Bevillingen. Det er mig kært, at det ærede Medlem for Vestervig (N. Andersen), paa hvis særlige Sagkundskab paa dette Omraade vi alle sætte Pris, har givet Forslaget sin fulde Tilslutning, og jeg er overbevist om, at ærede Medlemmer, som have kritiseret Forslaget, hvis de havde siddet i Finansudvalget, sikkert vilde have været meget betænelige ved at fraraade det. Det kan være, vi gribe fejl, men der er visse Tilfælde, hvor man maa løbe den Chance. Næsten alle erkende vistnok, at det er meget tvivlsomt, om det ikke havde været